Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Täydentävä vastine

13.2.2019

Erityisasiantuntija Sini Lahdenperä

Eduskunta

Hallintovaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle rahankeräyslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 214/2018 vp)

Sisäministeriö on antanut 29.1.2019 hallintovaliokunnalle vastineen rahankeräyslakia ja eräitä siihen liittyviä lakeja koskevaan hallituksen esitykseen (HE 214/2018 vp) annetuista asiantuntijalausunnoista. Sisäministeriö on vastineessaan pyytänyt hallintovaliokunnalta mahdollisuutta täydentää vastinettaan eräiden asiakokonaisuuksien osalta. Sisäministeriö esittää kunnioittavasti seuraavia täydennyksiä vastineeseensa:

1 Virtuaalivaluuttaa koskevat säännökset

Ehdotetut säännökset ja niiden tausta

Rahankeräyslain 1 momentin 2 kohdassa ehdotetaan säädettäväksi rahankeräyslain soveltumisesta myös sellaisiin rahankeräyksiin, joiden tarkoituksena on 2 §:n 9 kohdassa tarkoitetun virtuaalivaluutan kerääminen. Lain soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi nykyisestä, jotta rahankeräyslain säännösten soveltuminen virtuaalivaluuttakeräyksiin olisi yksiselitteistä. Voimassa oleva rahankeräyslaki ei sisällä lainkaan säännöksiä virtuaalivaluutasta eikä lain perusteluissa ole käsitelty virtuaalivaluutan mahdollista rinnastumista rahaan. Virtuaalivaluuttakeräysten voitaisiin katsoa jäävän rahankeräyksen määritelmän ja näin ollen myös lain soveltamisalan ulkopuolelle, jos lain sanamuotoa tulkittaisiin suppeasti rahan määritelmän suhteen. Poliisihallituksen lupakäytännössä on kuitenkin lähdetty siitä, että virtuaalivaluuttojen saamiseen tähtäävä toiminta on rahankeräystä ja näin ollen rahankeräyslain soveltamisalassa. Rahankeräyslupia virtuaalivaluuttojen keräämiseen ei ole kuitenkaan myönnetty. Vaikka Poliisihallitus on käytännössä tulkinnut rahankeräyslakia siten, että lain on katsottu soveltuvan virtuaalivaluuttakeräyksiin, on nykyinen tilanne epäselvä sen suhteen, mahdollistavatko rahankeräyslain säännökset puuttumisen virtuaalivaluutan keräämiseksi käynnistettyihin keräyskampanjoihin. Nykytilan selkeyttäminen edellyttää, että rahankeräyslakiin sisällytetään säännökset rahankeräyslain soveltumisesta virtuaalivaluutan keräämiseen.

Virtuaalivaluutan käyttö on yleistynyt ja sen käyttöön liittyy myös väärinkäytösmahdollisuuksia. Mahdollistamalla poliisin puuttuminen virtuaalivaluuttakeräysten lainvastaiseen keräämiseen rahankeräyslain säännösten nojalla sekä velvoittamalla rahankeräyksen järjestäjä raportoimaan järjestämästään virtuaalivaluuttakeräyksestä muodostuu rahankeräyksiä valvovalle viranomaiselle nykyistä paremmat

virtuaalivaluuttojen keräämistä koskevat valvontakeinot. Virtuaalivaluuttaa koskevia säännöksiä sisältyy 1 momentin soveltamisalasäännöksen ja lain 2 §:n määritelmäsäännöksen lisäksi lain 7 ja 26 §:ään sekä rikoslain rahankeräysrikosta koskevaan 16 c §:ään. Ehdotetun rahankeräyslain 30 §:ssä säädetään puolestaan poliisin tiedonsaantioikeudesta pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä, josta poliisi voisi saada tietoja virtuaalivaluutan kerääjästä.

Virtuaalivaluuttakeräysten valvonta

Rahankeräyslakia koskevan hallituksen esityksen 31 §:ään on sisällytetty säännös poliisin oikeudesta saada rahankeräyksen järjestämiseen välittömästi liittyviä tietoja ja rahankeräysten järjestämisen valvonnassa välttämättömiä tietoja pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä annetussa laissa (/) tarkoitetusta pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä salassapitovelvollisuuden estämättä. Sisällöllisesti pitkälti edellä tarkoitettua tiedonsaantioikeutta vastaava säännös sisältyy eduskunnassa käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä ja eräiksi muiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 167/2018 vp) sisältyvään pankki- ja maksutililakiin. Edellä mainitun pankki- ja maksutililain mukaan poliisilla olisi oikeus saada tietoja pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä myös rahankeräyslaissa tarkoitettuun rahankeräysten valvontatehtävän suorittamiseen.

Ehdotettuun rahankeräyslakiin ja pankki- ja maksutililakiin sisältyvien tiedonsaantia ja tiedonhakua koskevien säännösten tarkoituksena on mahdollistaa viranomaiselle oikeus saada tieto siitä, onko rahankeräyksen järjestäjä kerännyt virtuaalivaluuttaa. Ehdotetun rahankeräyslain perusteleluissa on todettu, että tiedonsaantia koskevan säännöksen avulla viranomaisella olisi mahdollisuus saada tieto siitä, onko rahankeräysluvan haltija käyttänyt virtuaalivaluutan vaihtopalvelua ja saada tieto rahankeräyksen järjestäjän käyttämästä pankkitilistä, jonne rahankeräyksen järjestäjän omistama virtuaalivaluutta olisi vaihtopalvelun kautta siirretty. Tieto virtuaalivaluutan vaihtopalvelun käyttämisestä ohjaisi poliisin valvontatoimien kohdistamista rahankeräysten tarkastustoiminnassa ja toteutuneiden rahankeräysten raportointivaiheessa.

Ehdotetun rahankeräyslain26 §:ään sisältyvä sääntely täydentää sitä sääntelyä, jonka perusteella viranomaisella olisi mahdollisuus saada käytännössä tietoa kerätystä virtuaalivaluutasta. Mainitun 26 §:n 2 momentissa säädetään, että rahankeräyksen järjestäjän on vaihdettava vastaanotettu virtuaalivaluutta rahaksi virtuaalivaluutan vaihtopalvelun välityksellä ja talletettava varat rahankeräystilille ennen vuosi-ilmoituksen, lopputilityksen, pienkeräystilityksen tai vaalikeräystilityksen tekemistä, jos rahankeräyksen järjestäjä on vastaanottanut virtuaalivaluuttaa osana rahankeräystä. Ehdotetun 26 §:n perusteluissa todetaan, että virtuaalivaluutan vaihtaminen viralliseksi valuutaksi olisi välttämätöntä, jotta viranomainen pystyisi tosiasiallisesti valvomaan rahankeräyksen järjestäjän keräämää virtuaalivaluutan määrää ja tarkistamaan, että kerätty virtuaalivaluutta käytetään ilmoitettuun keräystarkoitukseen.

Virtuaalivaluutan vaihtaminen valuutaksi olisi tarpeen myös sen vuoksi, että viranomainen saisi luotettavan tiedon virtuaalivaluutan arvosta tilityshetkellä.

Ehdotettuihin 26 ja 30 §:ään sisältyvät valvontakeinot muodostavat yhdessä muita ehdotetun rahankeräyslain valvontaa koskevia säännöksiä täydentävän valvontakokonaisuuden, jonka avulla poliisi saisi tietoa nimenomaan virtuaalivaluuttakeräyksistä.

Sisäministeriön poliisiosaston valtiovarainministeriöltä saaman tiedon mukaan talousvaliokunta kuitenkin harkitsee valtiovarainministeriön esityksestä, että pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmän osalta poliisin tiedonhakuoikeuksia rajoitettaisiin merkittävästi siitä, mitä hallituksen esityksessä esitettiin. Valtiovarainministeriön esitys tiedonhakuoikeuden rajoittamisesta perustuu perustuslakivaliokunnan talousvaliokunnalle antamaan lausuntoon koskien siellä käsiteltävänä olevaa hallituksen esitystä pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä ja eräiksi muiksi siihen liittyviksi laeiksi. Sisäministeriön käsityksen mukaan valiokunta pohtii, että rahanpesun selvittelykeskusta lukuun ottamatta poliisilla ei olisi tiedonhakuoikeuksia järjestelmästä. Sisäministeriö on lähettänyt talousvaliokunnalle lausunnon asiasta ja pyytänyt lausunnossaan talousvaliokuntaa harkitsemaan rahankeräysten valvomiseksi ehdotettujen tiedonhakua koskevien säännösten säilyttämistä.

Hallintovaliokunnalle harkittavaksi esitettävät muutokset

Koska virtuaalivaluuttakeräysten valvonta perustuu ehdotetussa lainsäädäntökokonaisuudessa osittain ehdotettuihin poliisin tiedonsaannin ja tiedonhakuoikeuden mahdollistaviin uusiin säännöksiin, on sisäministeriö joutunut arvioimaan, tulisiko ehdotetun rahankeräyslain virtuaalivaluuttakeräyksiä koskevia säännöksiä muuttaa huomioiden edellä mainitut poliisin tiedonhakua rajoittavat muutokset, jos ne toteutuvat edellä esitetyn mukaisina pankki- ja maksutililain eduskuntakäsittelyn aikana.

Sisäministeriö toteaa, että jos poliisin pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä saatavien tietojen saantia rajoitetaan edellä kuvatulla tavalla, tulisivat poliisin mahdollisuudet valvoa virtuaalivaluuttakeräyksiä kaventumaan siitä, mitä on esitetty. Koska voimassa oleva rahankeräyslain soveltuminen virtuaalivaluuttakeräyksiin on tulkinnanvaraista, ei poliisilla ole lähtökohtaisesti oikeutta voimassa olevan lain säännösten nojalla puuttua virtuaalivaluuttakeräysten järjestämiseen. Voimassa oleva lainsäädäntö ei myöskään sisällä säännöksiä rahankeräyksen järjestäjän velvollisuudesta raportoida viranomaiselle keräämästään virtuaalivaluutasta. Poliisin tiedonsaantioikeudesta virtuaalivaluuttakeräysten osalta ei ole myöskään olemassa säännöksiä.

Näin ollen ehdotettuun rahankeräyslakiin sisältyvät virtuaalivaluuttakeräysten valvontamekanismit olisivat edelleen ilman poliisin tiedonsaantioikeutta koskevia säännöksiä laajemmat kuin voimassa olevan lainsäädännön mukaan. Lainvastaiset virtuaalivaluuttakeräykset tulisivat lisäksi rangaistavaksi ehdotettujen lainsäädäntömuutosten johdosta, kun rikoslain rahankeräysrikosta koskevat säännökset tulisivat sovellettavaksi jatkossa myös virtuaalivaluuttakeräyksiin. Rikosoikeudellinen laillisuusperiaate edellyttääkin, että rahankeräyslaissa tulisi selkeästi säätää rahankeräyslain soveltamisalasta,

sillä rikoslain rahankeräysrikosta koskevien säännösten nojalla rahankeräyslain säännösten vastainen rahankeräyksen järjestäminen voi tulla rangaistavaksi. Lisäksi sisäministeriö kiinnittää huomiota siihen, että Finanssivalvonta on marraskuussa 2017 todennut, että bitcoinia ja muita kryptovaluuttoja käytetään ensisijaisesti spekulatiivisina sijoituskohteina ja niiden käyttö maksamisen välineenä on toissijaista. Virtuaalivaluutan käyttö on yleistynyt viime vuosina hyväntekeväisyyskeräysten yhteydessä erityisesti ulkomailla, mutta Suomessa sen käyttö on kuitenkin vielä vähäistä.

Lisäksi sisäministeriö toteaa, että hallituksen esitykseen pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä ja eräiksi muiksi siihen liittyviksi laeiksi sisältyvään pankki- ja maksutililakiin sisältyisivät sisäministeriön käsityksen mukaan edelleen säännökset poliisin tiedonhakuoikeudesta rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen sekä niiden esirikosten estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi. Poliisihallitus on asiantuntijalausunnossaan todennut, että nykyisen rahankeräyslain mukaisissa valvontatilanteissa havaitaan tilanteita, joilla on liityntää terrorismin rahoitukseen. Rahanpesua tai terrorisminrahoitusepäilyä koskevissa tilanteissa asian käsittely voitaisiin siirtää poliisille rikosasiana tutkittavaksi. Edellä mainitut tiedonhakua koskevat säännökset soveltuisivat myös tilanteisiin, joissa epäily koskisi virtuaalivaluutan keräämistä.

Edellä mainituilla perusteilla sisäministeriö katsoo, että jos poliisin tiedonhakua rajoittavat muutokset toteutuvat edellä esitetyn mukaisina pankki- ja maksutililain eduskuntakäsittelyn aikana, edellyttäisi se oletettavasti ehdotettuun rahankeräyslakiin sisältyvän pankki- ja maksutilijärjestelmää koskevan tiedonsaantioikeuden poistamista. Muilta osin ehdotettuun rahankeräyslakiin sisältyvät virtuaalivaluuttaa koskevat säännökset voitaisiin kuitenkin sisäministeriön näkemyksen mukaan säilyttää muuttumattomina, jotta edellä kuvatulla tavalla varmistettaisiin poliisin mahdollisuus valvoa ja puuttua virtuaalivaluuttakeräyksiin ja varmistettaisiin lainvastaisten virtuaalivaluuttakeräysten rangaistavuus rahankeräysrikoksena.

Ehdotettuun rahankeräyslakiin sisältyvän poliisin tiedonsaantioikeutta koskevan muutoksen toteuttaminen voitaisiin tehdä poistamalla esitetyn 30 §:n 1 momentin 3 kohta ja muuttamalla momentin 4 ja 5 kohdan numeroinnit seuraavalla tavalla:

30 §

Tietojensaantioikeus

— —

~~3) pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä annetussa laissa (/) tarkoitetusta pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä salassapitovelvollisuuden estämättä;~~

~~4)~~ *3)* viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitamaan asetetulta yhteisöltä maksutta ja salassapitovelvollisuuden estämättä;

~~5)~~*4)* yhteisöltä tai säätiöltä, jolle rahankeräysvarat tosiasiallisesti ohjataan keräystarkoituksen toteuttamista varten, yhteisön tai säätiön jäsentä, kirjanpitäjää, tilintarkastajaa, toimitusjohtajaa, hallituksen jäsentä tai työntekijää velvoittavan liikesalaisuuden estämättä.

— —

2 Pienkeräyksen järjestämisen ja rahankeräysvarojen käytön kieltäminen

Kieltopäätöksen vaikutukset

Poliisihallitus on asiantuntijalausunnossaan huomauttanut, ettei ehdotetun rahankeräyslain 21 §:ssä ole huomioitu pienkeräysten rajoitettua aikaa. Poliisihallituksen mukaan on epäselvää, alkaako pienkeräyksen järjestämisaika kulua kieltopäätöksen seurauksena. Jos pienkeräyksen toimeenpanoaika kuluu kieltopäätöksestä huolimatta, tämä tulisi selkeästi mainita ja yhdenmukaistaa aikarajat. Mikäli keräysajan ei haluta kuluvan kieltopäätöksen voimassaoloaikana, tulisi ehdotettua sääntelyä muuttaa niin, että kieltopäätöksen tekemistä ei rajata kahteen 60 päivän mittaiseen jaksoon.

Sisäministeriö toteaa, että 21 §:n tarkoittama kieltopäätös on mahdollista tehdä missä vaiheessa tahansa pienkeräysilmoituksen tekemisen jälkeen. Näin ollen kieltopäätös voidaan tehdä jo ennen kuin ilmoitettu pienkeräys on tarkoitettu aloitettavaksi, esimeriksi kuukauden kuluttua ennen keräyksen tarkoitettua aloittamisajankohtaa. Ehdotetussa 21 §:ssä säädetään kieltopäätöksen vaikutuksista. Pykälän mukaan kieltopäätöksellä kielletään sekä pienkeräyksen järjestäminen että rahankeräysvarojen luovuttaminen. Ehdotetun 21 §:n sanamuodon mukaan kieltopäätös siis kieltää rahankeräyksen järjestämisen. Sisäministeriö katsoo, että ehdotetusta säännöksestä käy riittävällä tavalla ilmi se, että rahankeräyksen järjestämisaika ei ala kulumaan tai jatku sen jälkeen kun kieltopäätös on tehty, eikä 21 §:ää ole tältä osin tarpeen täsmentää.

Pienkeräysilmoituksen kieltäminen, jos edellytysten puute ei ole korjattavissa

Lisäksi Poliisihallitus on lausunnossaan esittänyt, että ehdotettuun pienkeräyssääntelyyn tulisi lisätä mahdollisuus kieltää pienkeräyksen toimeenpano kokonaisuudessaan silloin, jos keräystarkoitusta tai keräyksen järjestäjää koskevat lain edellytykset eivät täyty eikä niiden korjaaminen ole mahdollista.

Sisäministeriö toteaa, että ehdotetun 21 §:n sääntelyn nojalla poliisilaitos voi kieltää ilmoitetun rahankeräyksen järjestämisen ja rahankeräysvarojen käyttämisen 60 päivän määräajaksi ja tämän jälkeen uudestaan 60 päivän määräajaksi, jos virheellistä menettelyä, laiminlyöntiä tai muuttunutta olosuhdetta rahankeräyksen järjestämisessä tai rahankeräysvarojen käyttämisessä ei ole korjattu. Kieltosäännöksen lähtökohtana on se, että pienkeräyksen järjestäjälle mahdollistetaan pienkeräyksen järjestämisen estävän virheellisen menettelyn, laiminlyönnin tai muuttuneen olosuhteen korjaaminen sen sijaan, että keräys kiellettäisiin välittömästi kokonaisuudessaan.

Ehdotetun lain rahankeräysluvan peruuttamista ja kirjallista varoitusta koskevassa 15 §:ssä säädetään edellytyksistä, joilla rahankeräyslupa on peruutettava ja jolla rahankeräyslupa voidaan harkinnanvaraisesti peruuttaa. Luvan peruuttamista koskevat edellytykset ovat osittain saman sisältöisiä kuin pienkeräyksen kieltämistä koskevat 21 §:ään sisältyvät edellytykset. Mainitun 15 §:n mukaan niissä tilanteissa, kun viranomaisella on velvollisuus peruuttaa rahankeräyslupa, tulee rahankeräysluvan haltijalle varata aina ensin

kohtuullinen määräaika korjata rahankeräyksen järjestäjää tai keräystarkoitusta koskeva puute. Kun kyse on puolestaan harkinnanvaraista luvan peruuttamisedellytyksistä, tulee viranomaisen hallintolain säännösten mukaisesti kuulla rahankeräysluvan haltijaa ennen luvan peruuttamista. Myös tässä yhteydessä rahankeräysluvan haltijalla on mahdollisuus korjata rahankeräyksen järjestäjää tai keräystarkoitusta koskeva puute, jonka perusteella lupaa oltaisiin peruuttamassa. Viranomaisella on harkitessaan luvan peruuttamista harkinnanvaraisilla perusteilla mahdollisuus myös antaa rahankeräysluvan haltijalle kirjallinen varoitus luvan peruuttamisen sijasta.

Sisäministeriö toteaa, että pienkeräysten kieltämistä koskevat säännökset ovat tältä osin samankaltaiset luvan peruuttamista koskevien säännösten kanssa. Sekä 15 § että 21 § sisältävät säännökset, joiden nojalla rahankeräysluvan haltijalle tai pienkeräysilmoituksen tekijälle varataan mahdollisuus korjata virheellinen menettely tai muu luvan peruuttamisen tai pienkeräyksen kieltämisen edellytyksenä oleva asiantila.

Poliisihallitus on asiantuntijalausunnossaan vielä todennut, että ehdotettuun sääntelyyn tulisi lisätä säännös, jonka nojalla poliisin olisi mahdollista kieltää pienkeräyksen järjestäminen kokonaisuudessaan, jos pienkeräyksen järjestämisen edellytykset eivät täyty eikä niitä voi korjata. Sisäministeriö katsoo, että Poliisihallituksen esittämän säännöksen lisääminen ehdotettuun 21 §:ään ei ole tarpeen. Ehdotetussa 21 §:ssä säädetään jo keinoista, joiden avulla poliisi voi kieltää pienkeräyksen järjestämisen erilaisissa tilanteissa. Lisäksi sisäministeriö toteaa, että tällaisen uuden välittömästi pienkeräyksen kieltämiseen oikeuttavan säännöksen tulisi täyttää edellytys sääntelyn täsmällisyydestä ja tarkkarajaisuudesta. Muutoksen toteuttaminen edellyttäisi näin ollen perusteellista pohdintaa, mikä olisi sellainen tilanne, jota pienkeräyksen järjestäjä ei voisi edes yrittää korjata ja jonka perusteella välitön ja lopullinen kieltäminen voitaisiin näin ollen tehdä.

Sisäministeriö kuitenkin katsoo, että jos hallintovaliokunta pitää tarpeellisena, niin ehdotetun 21 §:n sanamuotoa voitaisiin täsmentää siltä osin, kun kyse on pienkeräystä koskevan ilmoitusasian raukeamisesta. Lakiehdotukseen voitaisiin lisätä säännös siitä, että pienkeräysilmoitus raukeaisi, jos ilmoituksen tekijä ei olisi korjannut virheellistä menettelyä, laiminlyöntiä tai muuttunutta olosuhdetta rahankeräyksen järjestämisessä tai rahankeräysvarojen käyttämisessä virheellisen menettelyn, laiminlyönnin tai muuttuneen olosuhteen korjaamiseksi asetetussa pykälässä tarkoitetussa määräajassa. Säännös selkeyttäisi lainsäätäjän tarkoitusta, jonka mukaan pienkeräyksen järjestäminen tulee voida kieltää lopullisesti sen jälkeen, jos pienkeräysilmoituksen tekijä ei ole pystynyt korjaamaan tilannetta niin, että keräys täyttäisi sille laissa asetetut vaatimukset.

Lisäksi Poliisihallitus on huomauttanut, että 21 §:n pykälän terminologiaa tulisi muuttaa epätäsmällisyyksien poistamiseksi. Pykälän 4 momentissa käytetty lupa-sana on Poliisihallituksen mukaan tässä yhteydessä sekaannusta aiheuttava.

Sisäministeriö katsoo, että hallintovaliokunnan harkinnan mukaisesti säännöstä voitaisiin täsmentää siihen sisältyvän terminologian osalta siten,

että säännöksessä säädettäisiin luvan antamisen sijasta päätöksen tekemisestä.

Edellä mainitut pienkeräysilmoituksen raukeamista ja terminologista muutosta koskevat muutokset voitaisiin toteuttaa esimerkiksi muuttamalla ehdotetun 21 §:n kolmatta virkettä ja lisäämällä pykälään uusi 5 momentti seuraavalla tavalla:

21 §

Pienkeräyksen järjestämisen ja rahankeräysvarojen käytön kieltäminen

— —

Poliisilaitoksen päätös, jolla on kielletty rahankeräyksen järjestäminen tai rahankeräysvarojen käyttäminen taikka varojen luovuttaminen rahankeräystililtä, on voimassa enintään 60 päivää. Poliisilaitos voi jatkaa päätöksen voimassaoloaikaa enintään 60 päivällä, jos virheellistä menettelyä, laiminlyöntiä tai muuttunutta olosuhdetta rahankeräyksen järjestämisessä tai rahankeräysvarojen käyttämisessä ei ole korjattu. *Jos kieltopäätöksen peruste on poistunut, poliisilaitos tekee päätöksen pienkeräyksen järjestäjän oikeudesta aloittaa rahankeräyksen järjestäminen ja rahankeräysvarojen käyttäminen taikka varojen luovuttaminen rahankeräystililtä tai oikeudesta jatkaa niitä.* ~~Poliisilaitos antaa luvan rahankeräyksen jatkamiseen, jos kieltopäätöksen peruste on poistunut.~~

Jos pienkeräyksen järjestäjä ei ole 4 momentissa tarkoitetun kiellon voimassaoloaikana korjannut virheellistä menettelyä, laiminlyöntiä tai muuttunutta olosuhdetta rahankeräyksen järjestämisessä tai rahankeräysvarojen käyttämisessä, pienkeräysilmoitus raukeaa.

— —

Sisäministeriö toteaa lisäksi, että jos ehdotettuun 21 §:ään lisättäisiin pienkeräysilmoituksen raukeamista koskeva uusi säännös, tulisi myös ehdotetun lain muutoksenhakua koskevaa 35 §:ää muuttaa siten, että pykälän 1 momenttiin lisättäisiin viittaus raukeamispäätökseen. Muutos voitaisiin toteuttaa esimerkiksi seuraavalla tavalla:

35 §

Muutoksenhaku

— —

Tämän lain 14, 15, 21 ja 24 §:n nojalla tehtyä peruuttamista, kieltämistä tai *raukeamista* koskevaa päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei hallinto-oikeus toisin määrää. Muutoksenhausta uhkasakon asettamista ja maksettavaksi tuomitsemista koskevaan päätökseen säädetään uhkasakkolain (1113/1990) 24 §:ssä.

Ehdotettujen 21 §:n ja 31 §:n määräaikojen yhdenmukaistaminen

Poliisihallitus on asiantuntijalausunnossaan lisäksi todennut, että ehdotettua 21 §:ää tulisi täsmentää kieltopäätöksen voimassaoloajan osalta ja tässä yhteydessä 31 §:ssä säädetty aikaraja tulisi yhdenmukaistaa 21 §:n kanssa.

Sisäministeriö katsoo, että ehdotettua 31 §:ää, jossa säädetään toimitsijan määräämisestä, voidaan valiokunnan harkinnan mukaisesti täsmentää siltä osin, kun 31 §:ssä ja 21 §:ssä säädetyt määräajat poikkeavat toisistaan.

Muutos voitaisiin toteuttaa muuttamalla 31 §:n 1 momenttia esimerkiksi seuraavalla tavalla:

31 §

Toimitsijan määrääminen

Poliisihallitus voi määrätä toimitsijan ottamaan rahankeräyksen järjestäjän kustannuksella rahankeräysvarat haltuunsa ja tekemään niistä tilityksen, jos Poliisihallitus on peruuttanut rahankeräysluvan 15 §:n mukaisesti tai poliisilaitos on kieltänyt pienkeräyksen järjestämisen tai rahankeräysvarojen käytön 21 §:n mukaisesti eikä pienkeräyksen järjestäjä ole korjannut virheellistä menettelyä, laiminlyöntiä tai muuttunutta olosuhdetta *21 §:n 4 momentissa tarkoitetun kiellon voimassaoloaikana.* ~~*60 päivän kuluessa päätöksen tekemisestä.*~~

— —

3 Rahankeräyksen järjestäminen maakunnan toimintaan

Ehdotetun rahankeräyslain 5 §:n 4 momentissa säädetään, että valtiolle, maakunnalle, kunnalle ja kuntayhtymälle ei myönnetä rahankeräyslupaa, eivätkä ne saa järjestää pienkeräystä. Vastaava säännös sisältyy voimassa olevaan rahankeräyslakiin. Saman momentin toisessa virkkeessä säädetään puolestaan siitä, että edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tahot saavat järjestää rahankeräyksen valtion, maakunnan, kunnan tai kuntayhtymän toimintaan.

Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi (HE 15/2017) on käsiteltävänä eduskunnassa. Esitykseen sisältyvällä maakuntalailla Suomeen perustettaisiin maakunnat.

Maakuntalakia koskevan hallituksen esityksen eduskuntakäsittely on kesken ja sen voidaan arvioida vaativan rahankeräyslakia ja eräitä muita siihen liittyviä lakeja koskevan hallituksen esityksen käsittelyä pidemmän ajan. Sisäministeriö esittää hallintovaliokunnalle harkittavaksi, että rahankeräyslakia koskevan hallituksen esityksen nopean eduskuntakäsittelyn turvaamiseksi ja siten myös uuden rahankeräyslain edellyttämien merkittävien tietojärjestelmämuutosten valmistelun käynnistämiseksi ehdotetun rahankeräyslain 5 §:n 4 momenttia muutettaisiin poistamalla siitä viittaukset maakuntiin.

Esitetystä rahankeräyslaista johtuvat tietojärjestelmämuutostarpeet ovat luonteeltaan mittavia ja niiden toteuttamiseen tulee varata riittävä aika ennen lain voimaantuloa. Jotta tietojärjestelmäprojekti saataisiin aloitettua, tulee tietojärjestelmämuutokset toteuttavalle palveluntarjoajalle saada tieto rahankeräyslain lopullisesta sisällöstä. Maakuntia koskevien viittausten lisääminen rahankeräyslakiin erillisellä lainmuutoksella uuden rahankeräyslain hyväksymisen jälkeen olisi mahdollista toteuttaa nopealla aikataululla ennen rahankeräyslain voimaantuloa. Viittausten poistaminen ehdotetusta rahankeräyslain 5 §:n 4 momentista voitaisiin toteuttaa seuraavalla tavalla:

7 §

Kielletyt järjestämistavat

— —

Valtiolle~~, maakunnalle,~~ kunnalle ja kuntayhtymälle ei myönnetä rahankeräyslupaa, eivätkä ne saa järjestää pienkeräystä. Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tahot saavat järjestää rahankeräyksen valtion, ~~maakunnan,~~ kunnan tai kuntayhtymän toimintaan.

— —